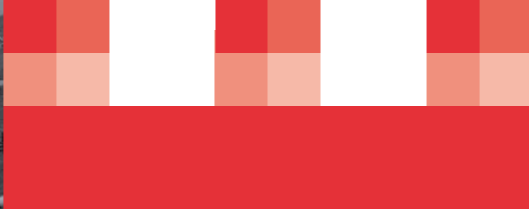

Alkmaars Energieprogramma: samen op weg naar Duurzaamheid

Oktober 2011

EEN KWESTIE VAN WILLEN, KUNNEN EN DOEN

Onze wereld verandert in ijtempo. De vraag naar grondstoffen, energiebronnen en schoon water neemt toe, maar ook de schaarste ervan. Met die wetenschap in het achterhoofd groeit het besef, nationaal en internationaal, dat we serieus werk moeten maken van duurzame energie, klimaatbeheersing, hergebruik van grondstoffen (cradle to cradle) en eerlijke handel (Fairtrade).

Collectieve uitdaging

Nu halen we onze energie van ver. Het is eindig, duur, vervuilend en op termijn bedreigend voor ons klimaat. En dat terwijl in onze directe omgeving gratis en schone bronnen als wind, water, zon en grond in een onuitputtelijke hoeveelheid aanwezig zijn. Ik zie het als een collectieve uitdaging om met deze bronnen rendabele energie te produceren. En het kan. Zonneboilers en zonnepanelen zijn daar in toenemende mate het bewijs van.

Alkmaar energieneutraal

De gemeente Alkmaar neemt hierin graag het voortouw. Verduurzaming staat daarom hoog op de politieke agenda en we willen daar ver in gaan. Op basis van actief beleid groeien we in de komende decennia naar een duurzame, energie-onafhankelijke gemeenschap. De voorwaarden, uitgangspunten en concrete acties zijn vastgelegd in dit rapport 'Alkmaars Energieprogramma'.

Bewustwording

De gemeente Alkmaar stelt daarbij drie zaken centraal. Allereerst gaat het om bewustwording van de noodzaak van verduurzaming. Die boodschap dragen wij graag uit en gaan daarvoor op een stimulerende manier de dialoog aan met iedere Alkmaarder. Ook kijken we scherp naar (uiteindelijk) financieel rendabele duurzaamheidsmaatregelen. Tot slot gaat het erom dat we de (regionale) samenwerking kunnen versterken en partijen enthousiasmeren. Kennisdeling en innovatie spelen daarbij een cruciale rol.

Thema's

Het duurzaamheidsprogramma kent vier centrale doelstellingen die tevens de prioriteit van ons beleid aangeven. Om de doelstellingen te realiseren zijn elf thema's benoemd die alle concrete maatregelen en acties in zich dragen. Vier hebben betrekking op kennis en bewustwording en zeven op de fysieke leefomgeving.

Oproep tot samenwerking

De overheid faciliteert, stimuleert en brengt groepen samen. Daarin voorziet het 'Alkmaars Energieprogramma'. Het biedt voldoende praktische handvatten en ambities. Maar bovenal is het een oproep tot samenwerking met burgers en ondernemingen. Want alleen door samen op te trekken wordt het maximale haalbaar. Daarom zal uiteindelijk voor elke doelstelling een traject worden gestart waarin burgers en ondernemingen kunnen participeren. Dus geen rigide marsroute, maar een opening naar iedereen die samen met ons echt werk wil maken van een duurzame en energieneutrale leefomgeving. Want duurzaamheid is een kwestie van willen, kunnen en (samen) doen. Doet u mee? Wij zijn er klaar voor!

Jan Nagengast
Wethouder Duurzaamheid en Bereikbaarheid

Colofon:

Alkmaars Energieprogramma is een uitgave van Gemeente Alkmaar onder verantwoordelijkheid van Wethouder Duurzaamheid en Bereikbaarheid, Jan Nagengast (jnagengast@alkmaar.nl), en Programmamanager Duurzaamheid en Klimaat, Willem van Douwen (wvdouwen@alkmaar.nl).

Vastgesteld door Burgemeester en Wethouders op 11 oktober 2011.

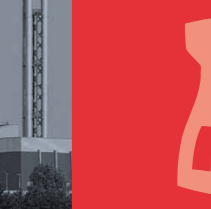
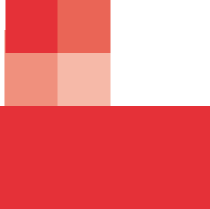
Tekstproductie, ontwerp en opmaak:

Media Support Alkmaar B.V.

Fotografie:

Gemeente Alkmaar, Jan Jong Fotografie, Studio Wick Natzijs

© 2011

WILLEN

Wat willen we bereiken?

In juni 2009 stelde de gemeenteraad de 'Klimaatagenda 2009-2012' vast. Intussen zijn nieuwe ervaringen opgedaan en is een nog breder draagvlak ontstaan voor onze doelstellingen. De resultaten daarvan zijn in het programma verwerkt.

Binnen het programma zijn vier doelstellingen geformuleerd:

Doelstelling 1

Mobiliteit: inzet op groengas en elektrisch rijden

Alkmaar heeft eind 2015 in het totaal 3.000 duurzame voertuigen op de weg.

Doelstelling 2

Uitbreiding Warmtenet HVC: nuttige inzet restwarmte

Eind 2015 zijn tenminste 5.000 woningen op Warmtenet HVC aangesloten.

Doelstelling 3

Isolatie: werken aan duurzaamheid van de bestaande stad

Eind 2015 zijn minimaal 4.000 woningen voorzien van vloer-, wand- en dakisolatie.

Doelstelling 4

Energieopwekking - duurzame energie uit Alkmaar

In 2020 is het aandeel duurzame energie (exclusief HVC) gestegen naar 20 procent. Dit komt uit zonne-energie en windenergie.

Wat is duurzaam eigenlijk?

Duurzaam is de aanduiding voor tijdsduur die meer is dan men onder gewone omstandigheden verwacht. Goederen kunnen duurzaam gemaakt worden door betere grondstoffen, onderdelen of materialen te gebruiken en/of door er nadien betere zorg aan te besteden.

Duurzame ontwikkeling is ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen, aldus de definitie van de VN-commissie Brundtland uit 1987.

Duurzaamheid gaat over de schaarste van de hulpbronnen waarmee welvaart wordt voortgebracht, zowel nu als in de toekomst. De oppervlakte van de aarde is eindig; grondstoffen kunnen op raken; en de opnamecapaciteit van de atmosfeer en onze natuurlijke omgeving kent haar grenzen.

De termen duurzaamheid en duurzaam gebruik komen van oorsprong uit de bosbouw. Later zijn ze ook in de visserijbiologie gebruikt. In beide gevallen was de betekenis verwant met begrippen uit de ecologie. Het ging er om de natuur zodanig te beheren dat de natuurlijke structuren en processen niet principieel werden aangetast. Concreet: aan visgronden en bossen mocht niet méér vis of hout worden onttrokken dan er door natuurlijke aanwas vanzelf weer bij zou komen. Het respecteren van deze 'gebruiksruimte' betekent dat ook toekomstige generaties er gebruik van kunnen blijven maken.

Bij duurzame ontwikkeling is dus sprake van een ideaal evenwicht tussen ecologische, economische en sociale belangen. Alle ontwikkelingen die op technologisch, economisch, ecologisch, politiek of sociaal vlak bijdragen aan een gezonde aarde met welvarende bewoners en goed functionerende ecosystemen zijn duurzaam (bron: Wikipedia).

Doelen van verschillende overheden van klein naar groot

Alkmaar

- 20% energiebesparing per 2020 t.o.v. 1990
- Extra opwekking duurzame (groene) energie in regio Alkmaar naar een aandeel van 20% duurzame productie van energie(gebruik) in 2020.
- 75% duurzame inkoop in 2010 en 100% duurzame inkoop in 2015 van de gemeente Alkmaar.

Deze doelen zijn afgeleid van de nationale doelen.

Klimaatakkoord Gemeenten en Rijk 2007-2011

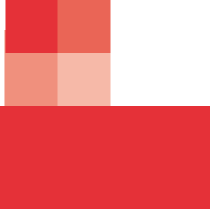
- 30% reductie broeikasgas in 2020 t.o.v. 1990
- energiebesparing van 2% per jaar, en vergroten van het aandeel hernieuwbare (groene) energiebronnen naar 20% in 2020

Europese Unie

- energieneutraal bouwen in 2020.
- 20% duurzame energie in 2020.

Klimaatneutraal en energieneutraal

De gemeente Alkmaar is klimaatneutraal als ons doen en laten geen bijdrage meer levert aan het broeikaseffect via toename van CO₂ in de atmosfeer. De gemeente Alkmaar gebruikt liever het begrip energieneutraal, omdat naast klimaat ook luchtkwaliteit, uitputting van voorraden, stijging van woonlasten, economische kansen en afhankelijkheid van instabiele regio's goede argumenten zijn om te investeren in energiebesparing en duurzame opwekking van energie.

DE THEMA'S

Hoe willen we dat bereiken?

Er is binnen gemeente Alkmaar een grote wil om deze doelstellingen te realiseren. Daarbij is het van groot belang te faciliteren, te stimuleren en verbindingen te leggen. Op die manier ontstaat een breed draagvlak in de samenleving. Daarom staat communicatie in onze aanpak centraal.

Verduurzamen is goed. Duurzame alternatieven en energiebesparing leveren een positieve bijdrage aan het milieu en verminderen de energierekening. De CO₂-uitstoot gaat naar beneden, we kunnen zelf schone energie opwekken, hebben minder nodig en de investeringen betalen zich op termijn terug. We willen een duurzame, leefbare en energieneutrale stad zijn, waar eerlijke handel gestimuleerd wordt. De ondernemers en burgers dragen dit een warm hart toe en zijn van goede wil.

Zoals aangegeven in het voorwoord zijn er elf thema's opgesteld. Die vormen samen de uitvoeringsagenda van het 'Alkmaars Energieprogramma' :

Kennis en bewustwording

1. Bewustwording duurzaamheid en klimaat

We zetten, door middel van een actieve benadering, in op het versterken van bewustwording van inwoners, instellingen en bedrijven als het gaat om verbetering van duurzaamheid en klimaat, en stimuleren het daadwerkelijk handelen. Ter ondersteuning is het Paviljoen 2030 opgericht. Dit kennisplatform van overheid, ondernemers en onderwijs wordt verder ontwikkeld ter versterking van samenwerking aan duurzaamheid via innovatie, experimenten en kennisontwikkeling in de gebouwde omgeving. Hogeschool Inholland zorgt voor aansturing van Paviljoen 2030.

2. Fairtrade

Alkmaar draagt de titel 'Fairtrade Gemeente' en zet zich in voor eerlijke handel en duurzaam ondernemen

3. Duurzaam inkopen

Alkmaar koopt in 2010 voor 75 procent duurzaam in en in 2015 voor 100 procent.

Fairtrade Gemeente

In september 2010 heeft Alkmaar titel 'Fairtrade Gemeente' verworven. Hiermee zijn we de eerste Fairtrade Gemeente van Noord-Holland. Een compliment aan alle winkeliers die zich hiervoor hard hebben gemaakt en alle bedrijven, organisaties en inwoners van Alkmaar die Fairtrade-producten gebruiken. Met deze samenwerking laten wij zien dat Alkmaar bijzonder veel aandacht besteedt aan producten die volgens eerlijke voorwaarden zijn verhandeld. Zo leveren wij met z'n allen een belangrijke bijdrage aan armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling van kleine boeren en producenten in ontwikkelingslanden.

4. Duurzaam ondernemen

Onder duurzaam ondernemen verstaan we: inkoop duurzame producten voor eigen bedrijfsvoering; aanbieden van duurzame producten; het terugdringen van energiegebruik en het uitdragen duurzaam ondernemen. Via advies, publiciteit en het bieden van een netwerk draagt de gemeente bij aan de ontwikkeling hiervan.

Fysieke maatregelen

5. Groene daken en wanden in Alkmaar

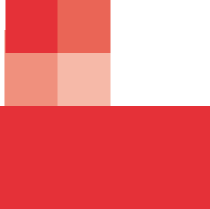
Naast (zichtbare) CO₂-opvang, een bijdrage aan een betere luchtkwaliteit, leefomgeving en beter klimaat in de stad.

6. Duurzaam verkeer en vervoer: groene brandstof

Besparing van fossiele brandstof bij het wegverkeer van 2 procent per jaar; door overschakeling op aardgas/groengas en invoeren van elektrisch rijden wordt gezorgd voor het verlagen van de CO₂-uitstoot van het wagenpark. Marktontwikkeling ondersteunen door middel van meer gastankstations en elektrische oplaadpunten (10 in 2011). Aanpak eigen mobiliteit/voertuigen gemeente en verdere verkenning duurzame mobiliteit mede ter verbetering van de lokale luchtkwaliteit.

Duurzame huisvuilwagen

Vanaf 1 september 2011 rijdt er een nieuwe, duurzame huisvuilwagen door Alkmaar. Hiermee komt het aantal duurzame wagens op aardgas van Stadswerk, gemeente Alkmaar, op vier te staan. De aardgasmotoren kennen nagenoeg geen uitstoot van roetdeeltjes, koolwaterstoffen of stikstofoxiden, een lagere CO₂-uitstoot of zelfs helemaal geen CO₂-uitstoot bij voeding op biogas. Naast schoner is de aardgasmotor ook stiller, ongeveer 5 dB minder dan een vergelijkbare diesel. De brandstofkosten liggen bij gelijke trajecten zo'n 20 procent lager dan bij dieselloertuigen. Met de aardgasmotoren kan in de toekomst ook worden overgegaan op groengas, waardoor de wagens CO₂ neutraal zijn. De aanschaf van aardgasauto past het beleid van de gemeente Alkmaar om duurzame mobiliteit te stimuleren, ook binnen de eigen organisatie.

Duurzame brandweerkazerne is een paradepaardje

De nieuwe Alkmaarse brandweerkazerne die najaar 2010 is opgeleverd past uitstekend in het gemeentelijke programma 'Duurzaamheid & Klimaat'. Zo wordt er gebruik gemaakt van energieopslag in de bodem, asfaltcollectoren om warmte te winnen, warmtepompen om efficiënt warmte en koude op te wekken en warmteterugwinning uit de ventilatielucht. Al deze maatregelen zorgen ervoor dat de CO₂-uitstoot met wel 40 procent is verminderd. De duurzame bouw en de visie op energieverbruik van de kazerne leverde architecten en bouwadviseurs van het gebouw een eervolle vermelding op tijdens de uitreiking van de Europese 'Architecture Award' 2011 in Frankfurt.

7. Uitbreiding Warmtenet HVC

Nieuwe en bestaande gebieden worden aangesloten op het Warmtenet HVC met als doel maximale bijdrage aan besparing op het gebruik van conventionele energie.

8. Nieuwbouw: op weg naar energieneutraal bouwen

Doel is een besparing van 50 procent energieverbruik voor woningen in 2015 en voor bedrijven in 2017. Geheel energie neutrale nieuwbouw in 2020.

9. Bestaande bouw: samen werken aan duurzaamheid

Maximaal benutten van de mogelijkheden bij de bestaande bouw. De doelen daarbij zijn een vermindering van het energieverbruik en een overschakeling van gebruikers naar duurzame energiebronnen. Dit leidt tot vermindering van het gebruik van conventionele energie. Veel stadswoningen zijn matig tot slecht geïsoleerd waardoor onnodig veel energie wordt verbruikt. Samen met partners willen we eind 2015 de isolatie van minimaal 4.000 bestaande woningen hebben aangepakt.

10. Energieopwekking: duurzame energie uit Alkmaar en omgeving

Naast warmtenet en biomassacentrale van de HVC, bieden windturbines in de Boekelermeer nieuwe mogelijkheden van opwekking van duurzame energie in Alkmaar én regio. Doel is 20 procent aandeel duurzame energie in 2020. Benutten van grote dakvlakken op bedrijventerreinen en kantoren voor zonnepanelen en de plaatsing van nieuwe windturbines. Samen met de Regio Alkmaar en de HVC is Alkmaar verder bezig aan de oprichting van een

regionaal duurzaam energiebedrijf voor een grootschalige aanpak van energiebesparing en opwekking van duurzame energie in onze regio.

11. Gemeentelijke gebouwen

'Een beter milieu begint bij jezelf'. De gemeente geeft daarom ook het goede voorbeeld en stelt zich ten doel om op termijn alle gemeentelijke gebouwen energieneutraal te hebben. Door inzet op energiebesparing, duurzaamheid bij verbouw- en renovatieprojecten, maatwerkadvies en aanschaf LED-verlichting krijgt deze doelstelling vorm.

Op welke basis doen we dit?

Om uiteindelijk 100 procent duurzaam te zijn en in 2020 30 procent te kunnen besparen, moeten we nu voorwaarden scheppen, faciliteiten creëren en actie ondernemen. Zo is het in de Klimaatagenda vastgelegd en daaraan heeft de gemeente zich met overtuiging gecommitteerd. We willen een besparing van 30 procent in 2020 op niet-duurzame energie. Daarvan is 20 procent afkomstig uit energiebesparing en 10 procent uit een productietoename van duurzame energie.

Dit sluit perfect aan op onze ambitie om een 100 procent energieneutrale stad te worden, zoals beschreven in de toekomstvisie 'Alkmaar 2030'. Om deze belofte waar te maken, moeten en willen we onze afspraken nakomen. De gemeente geeft graag het goede voorbeeld door mensen bewust te maken van het belang van verduurzaming en energiebesparing.

Paviljoen 2030: een bijzonder initiatief

De leden van kennisplatform Paviljoen 2030 werken aan een onderwijsprogramma om de leerlingen bewust te maken van duurzaamheid en hoe dit in de bouw aangepakt kan worden. Innovatie, experimenten en kennisontwikkeling staan hierbij centraal. Hoe duurzamer er gebouwd wordt, hoe meer profijt we hier de komende jaren van hebben. Paviljoen 2030 wordt doorontwikkeld tot centrum van overheid, onderwijs en ondernemers voor kennisuitwisseling en innovatie op het gebied van energiebeleid en duurzaamheid. Regionale samenwerking wordt gezocht als het gaat om het Warmtenet van HVC, aardgas/biogas tankstations, aanbesteding (bus)vervoer, woningcorporaties en opwekking van duurzame energie.

KUNNEN EN DOEN

Wat doen we nu al?

De afgelopen jaren hebben we al flinke stappen gemaakt op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing. De koers naar een duurzame en energieneutrale stad is ingezet. Alkmaar heeft een aantal unieke mogelijkheden die al worden benut en verder kunnen worden uitgebreid. Deze willen we voortzetten en indien mogelijk verder uitbreiden.

Een overzicht van succesvolle initiatieven:

- Gebruik van het Warmtenet HVC;
- De duurzaamheidslening voor particulieren en VvE's (verenigingen van eigenaren);
- Aardgas/biogastankstation en leerlingenvervoer op aardgas;
- Oprichting van Paviljoen 2030: een kennisplatform van overheid, bedrijfsleven en onderwijs dat zich richt op verduurzaming in de bouw binnen het onderwijs;
- Voorloper op het gebied van openbare verlichting;
- Veel gebruik van zonne-energie in de Vroonmeer Zuid (samen met de Stad van de Zon ontwikkeld);
- Diverse voorbeeldprojecten op het gebied van duurzame woning- en utiliteitsbouw;
- Alkmaar draagt de titel 'Fairtrade Gemeente';
- Groen ingekochte elektriciteit en gas;
- Gescheiden inzameling van afval met goed resultaat (belangrijk voor hergebruik);
- Beleidsvisie Water en Ruimtelijke Ordening 2030;
- Duurzaam mobiliteitsplan (vervoer);
- Oprichting van een eigen energiemaatschappij;
- Afvalwagens op aardgas;
- Verbetering woningen Rembrandtkwartier;
- Duurzame brandweerkazerne;
- Boekelermeer als groen bedrijventerrein;
- Digitaal Energieloket Regio Alkmaar - www.energieloket.nl/regioalkmaar;
- Jaarlijkse actie Zonnesteek met subsidiëring van zonnepanelen;

Opwekken van duurzame energie

Het opwekken van duurzame energie is een belangrijk speerpunt binnen de klimaatagenda. Naast het warmtenet van HVC focust Alkmaar zich op het opwekken van wind- en zonne-energie. In de Boekelermeer is sinds 2010 een windturbine geplaatst en zijn er drie in ontwikkeling. Samen wekken die voldoende energie op voor ruim 5.500 huishoudens. Ook bespaart één windturbine jaarlijks 2.500 ton CO₂! Burgers en ondernemers nemen ook zelf initiatief in het opwekken van energie. Zo hebben diverse grote bedrijven zonnepanelen op de daken geplaatst en krijgen ook particulieren meer interesse in de mogelijkheden. Een initiatief dat wij van harte steunen.

Wat doen we nog meer?

Om alle thema's te realiseren en ons doel te bereiken zijn aanvullende acties nodig. Hoofdzakelijk is het bewust maken en motiveren om duurzame stappen te ondernemen. Om de inwoners, bedrijven en instellingen extra te motiveren en tegemoet te komen in eventuele kosten, onderzoeken wij ook financierings- en subsidiemogelijkheden bij het nemen van duurzame initiatieven.

Bewustwording

Om de Alkmaarse inwoners, bedrijven en instellingen bewust te maken van de noodzaak van verduurzaming en energiebesparing schenken we veel aandacht aan een goede communicatie hierover. Dit doen we met behulp van eigentijdse communicatiemiddelen. We laten zien wat wij doen, maar bieden ook een aantrekkelijk duurzaam handelingsperspectief. Ook kijken we hoe we scholen en sportverenigingen kunnen betrekken en of gerichte acties in de wijken kunnen organiseren. Interactiviteit staat daarbij centraal. Projecten of thema's worden ondersteund door bewuste publiciteitsacties, bijvoorbeeld in de vorm van energiewedstrijd tussen wijken

Duurzame bouwprojecten

Bij nieuwbouw en vervangende bouw ligt de nadruk op de (toekomst) waarde die wordt gecreëerd door energiezuinig bouwen en gebruik van duurzame energie. Wij doen dat samen met ontwikkelaars en bouwers en kijken met hen hoe we onze ambitie kunnen waarmaken. Met de partners bij de verschillende projecten willen wij de mogelijkheden verkennen om extra stappen te zetten naar een duurzame en energieneutrale bouw in Alkmaar. Doelstelling is de bestaande woningvoorraad met isolatiemaatregelen te verbeteren en waar mogelijk aan te sluiten op Warmtenet HVC. Verder wordt de mogelijkheid voor energieopwekking via zonnepanelen beter benut.

Inzet op elektrisch en groengas rijden

Het elektrisch rijden ontwikkelt zich sterk. Gemeente Alkmaar stimuleert dit door in samenwerking met de Alkmaarse autodealers en logistieke bedrijven een infrastructuur op te zetten van oplaadpalen voor elektrische auto's, naast een extra gasvulpunt voor groengas.

Energiescan Alkmaar: meten is weten

Samen met de HVC is een Energiescan opgesteld voor de gemeente. Deze brengt het energieverbruik over de verschillende sectoren in Alkmaar in beeld en geeft aan welke de mogelijkheden voor duurzame energieproductie in Alkmaar zijn.

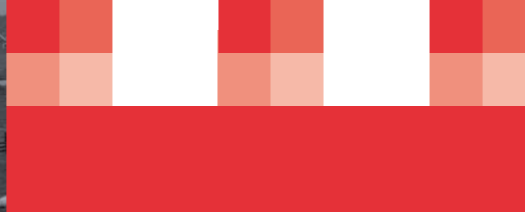
Warmtenet HVC:

succesvolle samenwerking

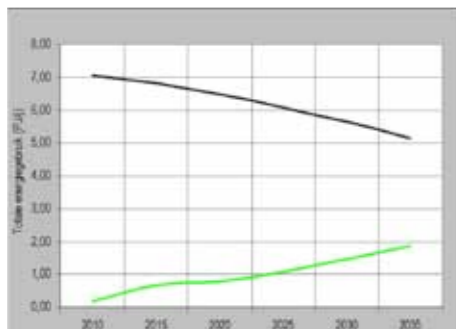
De warmte die vrijkomt tijdens de verbranding van afval kan worden ingezet voor het verwarmen van woningen en bedrijfspanden. In totaal kunnen zo'n 120.000 woningen worden aangesloten op Warmtenet HVC. Aansluiting hierop is een prachtige vorm van verduurzaming. Niet alleen wordt de warmte hergebruikt met een flinke vermindering in CO₂-uitstoot, ook komen er minder grondstoffen aan te pas voor de verwarming. Een zeer positief punt voor het milieu en de energiekosten. Het afgelopen jaar hebben we als eerste de gerenoveerde woningen aan de Uitenboschstraat aangesloten op Warmtenet HVC. Waar mogelijk sluiten we nieuwe wijken aan. Zo zullen alle huizen en appartementen binnen het nieuwbouwplan Schelphoek worden aangesloten. De eerste woningen maken reeds gebruik van de duurzame warmte.

Het Petrus Canisius College is het eerste gebouw in Overdie dat is aangesloten op warmtenet.

Energiescan HVC: meten = weten

De door HVC uitgevoerde Energiescan geeft inzicht in de haalbaarheid van de Alkmaarse klimaatdoelen en op welke onderdelen de gemeente het best kan inzetten. De grafiek met de groene en zwarte lijn laat zien hoe de energiebesparing verloopt ten opzichte van de duurzame energieproductie. Pas als beide lijnen bij elkaar komen is Alkmaar energieneutraal.

- = Scenario terugdringen energieconsumptie
- = Scenario groei duurzame energieproductie

Afvalinzameling en -verwerking

Het inzamelen en verwerken van afval heeft een belangrijk effect op de CO₂-emissie. In 2014 wil gemeente Alkmaar dat 53 procent van al het afval gescheiden wordt opgehaald. We willen zo veel mogelijk afvalproducten hergebruiken. Belangrijk effect voor Alkmaar is dat er minder afval verbrand wordt en dat de energietoevoer voor Warmtenet HVC op lange termijn overschakelt naar volledig duurzame bronnen, zoals biomassa en geothermie. Dit is een uitdaging voor de afvalinzameling én verwerking door gemeenten in onze regio en door de HVC.

Duurzaamheidsparagraaf

Om duurzaamheid binnen de gemeente bij elk project te betrekken, heeft de gemeenteraad in november 2010 een motie unaniem aangenomen dat elk project van de gemeente zelf een duurzaamheidsparagraaf dient te hebben. Alle voor CO₂-emissie of duurzaamheid relevante beleidsstukken krijgen een dergelijke paragraaf. Zo krijgt duurzaamheid aan het begin van ieder beleidstraject en bestuurlijke besluitvorming de juiste plek.

Financiële steun

Op termijn moeten duurzaamheidsmaatregelen rendabel zijn. De rol van de gemeente concentreert zich op de bewustwording en het faciliteren (mogelijk maken) waardoor bewoners en ondernemers in vrijheid de keuzes kunnen maken op dit gebied. Om bepaalde zaken mogelijk te maken kan de gemeente tenslotte ook een rol hebben als (beperkt) financieel aanjager, bijvoorbeeld om een nieuwe ontwikkeling mogelijk te maken. Uiteindelijk zullen bewoners en ondernemers zelf de uitvoeringsmaatregelen moeten bekostigen. Deze investeringen verdienen zich terug in de vorm van lagere energie- of beheerkosten.

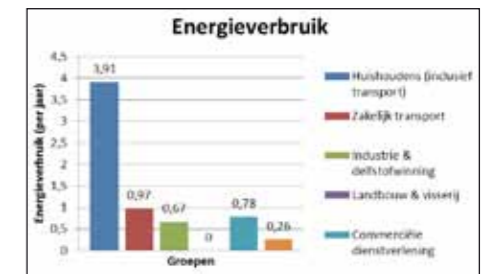
Specifiek onderzoekt de gemeente de volgende mogelijkheden:

Duurzaamheidsfonds

Een duurzaamheidsfonds, dat bijdraagt aan financiering op maat en wegnemen van belemmerende (financiële) risico's ter stimulatie voor het nemen van duurzame alternatieven. Met de provincie en andere partners wordt aan de ontwikkeling hiervan gewerkt.

Subsidiereregelingen

Alkmaar gaat maximaal gebruik maken van subsidieregelingen om de energietransitie sneller te ontwikkelen. Het gaat dan om subsidies voor eigen gebruik én subsidies voor anderen. Dat betekent ook anticiperen op hogere dan wettelijke ambities, die daarbij de voorwaarden vormen. Beleid, kennis en contacten met de partners en subsidiegevers zijn daarop afgestemd. Alkmaar werkt ook aan het ontzorgen van bedrijven en particulieren bij subsidieaanvragen.

De grafiek 'Energieverbruik' toont het jaarlijkse energieverbruik binnen bepaalde groepen. De maatstaaf van 'huishoudens (inclusief transport)' verbruikt de meeste energie. Daarna volgt 'zakelijk transport'. Om het energieverbruik zoveel mogelijk te doen afnemen, wil Alkmaar haar acties voornamelijk richten op bestaande woningen en verkeer en vervoer. Ook ziet zij mogelijkheden voor het bedrijfsleven, zie de groepen 'Industrie & delfstofwinning' en 'Commerciële dienstverlening'.

EN NU? AAN DE SLAG!

LED-verlichting op sportveld

Handbalvereniging SV Koedijk is het eerste sportveld in Alkmaar met LED-verlichting. In mei 2011 kreeg deze club een nieuwe lichtinstallatie, bestaande uit vier lichtmasten met LED-lampen. Dankzij de nieuwe verlichting kan het energieverbruik tot wel 50 procent dalen. De lampen hoeven niet op te warmen, maar schijnen direct op vol vermogen en de levensduur is vele malen langer. Ook is er veel minder lichtuitstraling naar de omgeving en omwonenden en kan de verlichting beter worden afgestemd op de gebruiksbehoefte. De toepassing van LED-verlichting is een proef van het Sportbedrijf Alkmaar. Na een jaar worden de resultaten gemeten. Als de uitslag positief is, zal de proef mogelijk worden uitgebreid naar andere sportvelden.

Een kwestie van goed samenwerken en communiceren

Om de alle doelen te bereiken is het noodzaak om een goed georganiseerd team te hebben dat het duurzaamheidsprogramma uitwerkt en uitvoert. Het belang dat aan duurzaamheid wordt gegeven binnen het gemeentelijk apparaat is groot. Dit blijkt uit de brede betrokkenheid van een groot aantal gemeentelijke producten:

- Afvalinzameling en afvalverwerking
- Beheer groen
- Beheer infrastructuur
- Bouwen
- Economie en toerisme
- Milieubeheer
- Monumentenzorg en archeologie
- Projectmanagement
- Riolering
- Ruimtelijk beleid
- Stadsreiniging
- Vastgoedbeheer
- Verkeer en vervoer
- Waterhuishouding
- Wonen

Samen werken aan de doelen

Voor de uitvoering van dit programma zal stevig worden samengewerkt met studenten, bewoners, ondernemingen en instellingen. Dat kan in werkgroepen of andere bijeenkomsten. Hierin worden ideeën gevormd en aangescherpt. De aanpak daaruit zal vervolgens door een projectgroep worden uitgevoerd. Zo worden de doelen samen gerealiseerd. Het duurzaamheidsteam zal u daartoe uitnodigen.

Via de Klankbordgroep Duurzaamheid worden de gemeenteraadsleden betrokken bij de vormgeving en uitvoering van het programma. Deze klankbordgroep bestaat uit raadsleden van nagenoeg iedere fractie, de bestuurlijke portefeuillehouder en de programmamanager.

Contacten leggen

De komende periode zal het Duurzaamheidsteam zich voornamelijk inzetten voor bewustmaking en het leggen van contacten om bovengenoemde werkgroepen te bemensen.

Als gemeente hebben we niet alle wijsheid in pacht. Bovendien ligt er veel kennis om ons heen, lopen reeds tal van initiatieven en zijn er ondernemers die diverse duurzaamheidsthema's in hun bedrijfsvoering hebben geïntegreerd. Een betere en schonere leefomgeving is een verantwoordelijkheid van ons allen. Daarom zoeken we samen naar de mogelijkheden van vandaag en morgen. Dat moet ook de kracht worden van het programma, tot in lengte van jaren.

Doet u mee?

In deze notitie hebben wij onze doelen gesteld, ambities geëtaleerd en acties benoemd. Maar we kunnen dat onmogelijk doen zonder de nadrukkelijke hulp en participatie van het bedrijfsleven, de inwoners van de stad, de woningcorporaties, de projectontwikkelaars, bedrijven als HVC en milieuorganisaties. Daarom is dit ook een handreiking. Graag gaan ze samen aan de slag, want dan hebben we daadkracht en draagvlak. Daarom nodigen wij u van harte uit om met uw gemeente in dialoog te treden. Want onze missie, Alkmaar energieneutraal, is ook uw missie. Daarom zeggen we: aan de slag!

'Afvalscheiden, Alkmaar heeft er de brains voor'

Om de vooroordelen over het scheiden van afval te bestrijden ('het belandt toch op één grote hoop'), is Alkmaar in juni 2011 de campagne 'Afvalscheiden, Alkmaar heeft er de brains voor' gestart. Tegelijkertijd wil de gemeente de mensen bewust maken van het nut van afvalscheiden (80 procent van het restafval kan worden hergebruikt) en de noodzaak ervan voor het milieu. Dat bewustzijn, moet aanzetten tot ander gedrag: een betere afvalscheiding. De projectenpagina www.alkmaar.nl/afvalscheiden informeert over het scheiden van afval. Ook zijn er campagneposters en -flyers verspreid en was er een prijsvraag in de vorm van het afmaken van de slagzin: 'Met GFT scheiden is de cirkel rond...?'

almaria victrix
gemeente **ALKMAAR**